

ons vertrouwen in het welgelukken van onze gemeenschappelijke onderneming. Overigens zouden we het nooit hebben gewaagd zulk een kiesch en veel omvattend ontwerp aan te vatten zonder de rechtmatige hoop een geslaagd werk te kunnen aanbieden, en zonder de overtuiging een nuttige daad te stellen die aan de verlangens van zoovele musici, zou tegemoet komen, nl. een gregoriaansche begeleiding te bezorgen die, ondanks hare harmonische en rhythmische verfijning, gemakkelijker zou uit te voeren zijn dan de meeste, tot nog toe verschenen bewerkingen; een gregoriaansche begeleiding die bij deze practische uitvoerbaarheid op een hoog esthetisch peil zou staan.

Het feit dat we allen hieraan onze beste krachten hebben gewijd, en volgaarne getuigen dat van elk medewerker een niet geringe inspanning werd gevegd, is even van aard ons vertrouwen te verhoogen in het bereikte resultaat, alsmede in het welwillend onthaal dat aan ons werk zal worden gegend.

Twee hoofdprincipes werden door ons vooropgesteld :

- 1) een zoo rustig en aan het orgelspel zich zoo getrouw mogelijk aangepaste begeleiding na te streven, die
- 2) zich plooiën zou naar de wetten van de gregoriaansche archaiek, en tevens naar deze van de gregoriaansch oratorisch rhythmische voordracht.

Bij het nagaan en het beluisteren van andere bewerkingen mochten we niet onzelden constateeren : hoezeer een gelijktijdige verplaatsing van al de begeleidingsstemmen hinderend werkte, en meestal een hoekig, kantig en ongemakkelijk orgelspel veroorzaakte.

Een rustig orgelspel wordt in de eerste plaats bevorderd door een « vastgehouden, gebonden stijl ». Bij een vloeiende beweging eigen aan de gregoriaansche melodie, kan zulk een stijl alleen worden gewaarborgd door een constant gebruik van gemeenzame noten in de onderlinge begeleidingsstemmen, en door het behartigen van een rustige baslijn. Deze hoedanigheden werden door ons principieel nagestreefd.

Niet minder kwetsend leken ons akkoordverplaatsingen, en harmonische onderlijningen van lettergrepen en melodische noten, die bij de voordracht geen nadruk dulden. Hoe meer verzorgd de vocale voordracht, hoe meer storend, hoe meer anti-rhythmisch zulke willekeurige begeleiding aandoet, en wel vooral bij pedaalondersteuning. Om deze reden is de begeleiding van een eenvoudig psalmvers reeds een delicaat iets, wijl de akkoordverschuivingen steeds in nauwe verhouding moeten staan met het eigen rythme van elk psalmvers. Zulks rechtvaardigt het toevoegen door ons van een voluit geschreven begeleiding bij het psalmvers en het Gloria Patri van elk Introitus.

Deze bevindingen hebben ons geleid tot het principieel aanpassen van akkoorden, doorgangsnoden, wisselnoten, voorlagen, enz., bij de rhythmische steunpunten der gregoriaansche melodie, op grond van de algemeene wetten van de melodische voordracht, zooals die zijn voorgesteld in de latijnsche inleiding bij de Vaticaansche uitgave.

Zulke harmonisatie heeft het voordeel den zanger of de zangers op « dubbele wijze » te steunen, namelijk in « melodisch » en in « rhythmisch » opzicht. Vermits elke gregoriaansche begeleiding voornamelijk beoogt een steun te verleenē aan de zangers, meenen we op dit stuk de juistste richting te hebben gevolgd.

Daar we ons evenwel niet verplicht achtten, elk klein rythme te onderlijnen, — wat « ipso facto » zou leiden tot een ongewenschte harmonische overlading, — bezit onze begeleiding de noodige soepelheid, om zich principieel te plooiē naar de gregoriaansche voordracht van verschillende scholen.